Ao. 1858. **No. 15.**

Donderdag **4 Februarij.**

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 30 Januarij 1858.

Bij Gouvernements-resolutie d.d. heden No. 2, is tot *Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand* benoemd, de 2e. Commies ter Gouvernements-Secretarie J. F. Saile Vanier, ingaan met den 31n. dezer maand.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 1 *Februarij* 1858.

Bij Gouvernements-resolutien dd. 30 Januarij ll. Nrs. 4 en 5, zijn onder de nadere goedkeuring des Konings benoemd:

Tot 1n. Kommies ten burele van den Administrateur van Financien, de heer C. L. G. van Amson, thans 1e. Kommies ter Gouvernements Secretarie, en tot 1n. Kommies ter Gouvernements Secretarie de heer H. C. J. Slengarde.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 1 *Februarij* 1858.

(2079) Alzoo bij het Bestuur het verzoek is gedaan om den slavenjongen *Lambertus*, geboren in 1842, zoon van *Nancij*, van den naam van Plantage *Sarah*, gelegen in *Coronie*, af- op dien van I. H. Lente voor den vrijdom over te doen schrijven.

Zoo worden degenen, die vermeenen mogten redenen van bezwaar daartegen te hebben, in de gelegenheid gesteld, om binnen den tijd van *veertien* dagen na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie aanteekening ter Gouvernements-Secretarie te doen.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.
Aanzoek voor Vrijgeving.

1858.
29 Jan. Van het slavenkind *Francina*, geboren in 1856, dochter van *Josina*, toebehoorende voor den vrijdom aan M. J. Houthakker.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Derde Afkondiging.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 30 *Januarij* 1858.

Ten gevolge van de daartoe gedane verzoeken zijn *Brieven van Manumissie* verleend geworden, als:

1o. Aan het slavenkind *Maurits*, geboren in 1853, zoon van *Sophietje*, toebehoord hebbende aan Plantage *Beekrliet* divisie *boven Cottica* en *Perica*.

2o. Aan het slavenkind *Johannis Theodorus*, geboren in 1857, zoon van *Apolonia*, toebehoord hebbende aan N. Box n. ux.

3o. Aan het slavenkind *Hanibal*, geboren in 1847, zoon van *Jaba*, toebehoord hebbende aan A. Stroekman.

4o. Aan het slavenkind *Johan*, geboren in 1855, zoon van *Johanna*, toebehoord hebbende aan S. Soesman Jr. n. ux.

5o. Aan het slavenkind *Anna Wilhelmina*, geboren in 1856, dochter van *Clementine*, toebehoord hebbende aan C. G. Zandvoort.

6o. Aan de slavin *Mariet.e*, geboren in 1776, wier moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende aan W. Fairley.

7o. Aan het slavenkind *Johanna*, geboren in 1856, dochter van *Filida*, toebehoord hebbende aan C. Louiszoon.

8o. Aan de slavenkinderen *Alexandrina*, geboren in 1846, dochter van *Kwasiba*, en *Jannie*, geboren in 1851, zoon van *Adelaide*, toebehoord hebbende aan den Houtgrond *Onverwacht*, divisie *Para*.

9o. Aan de slavin *Bergère*, geboren in 1790, wier moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende aan de Erven Mr. Becker en Spiering.

10o. Aan den slaaf *Prins Josephus*, geboren in 1791, zoon van *Dora*, toebehoord hebbende aan D. Strijp.

11o. Aan den slaaf *Johannis* geboren in 1840, zoon van *Albertina*, toebehoord hebbende aan den boedel G. P. van Brederode.

12o. Aan de slavin *Gratia*, geboren in 1838, dochter van *Cornelia*, toebehoord hebbende aan Plantage *la Paix*, divisie *boven Cottica en Perica*.

13o. Aan de slavin *Maria*, geboren in 1841, dochter van *Constantie*, toebehoord hebbende aan Plantage *Kleinhoop*, divisie *Matappica*.

14o. Aan den slaaf *Nelson*, geboren in 1826, wiens moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende aan Plantage *de vier Kinderen*, divisie *Para*, en

15o. Aan de slavin *Jaba*, geboren in 1821, dochter van *Adjuba*, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan M. J. Houthakker.

Zullende genoemde gemanumitteerden voortaan de namen voeren, van:

1o. *Maurius Isaac Branon.*
2o. *Johan Theodorus Daien.*
3o. *Hanibal Wijbe.*
4o. *Johannis Christiaan Duurzaam.*
5o. *Anna Wilhelmina Vort.*
6o. *Henrietta Marietje Ferdij.*
7o. *Johanna Jansje Duijs.*
8o. *Sophia Alexandrina Verwacht.*
Frederik Johannis Lannens.
9o. *Johanna Bergère Vaardig.*
10o. *Prins Josephus Strijh.*
11o. *Johannis Breede.*
12o. *Gratia Bottica.*
13o. *Maria Windfort.*
14o. *Louis Nelson van Excl.*
en 15o. *Magdalena Maria Vaarwel.*

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 3 *Februarij* 1858.

(2213) Ten verzoeke van Sarah Jane Fraser, wordt van haar voorgenomen vertrek uit de Kolonie aankon.iging gedaan.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.
POST-KANTOOR.

Op VRIJDAG den 5 Februarij e.k., zullen de per de Koloniale Schroefstoomboot *Paramaribo*, kapt. J. F. MEIJER, via *Coronie* en *Nickerie*, naar *Demerarij*, te verzenden Brievenpakketten des voormiddags ten **9 URE**, worden gesloten.

Paramaribo, den 30 *Januarij* 1858.

De Ambtenaar tijdelijk belast met de Posterij,
E. C. WESENHAGEN.

De **AUDIENTIE** en **RECEPTIE** bij Z. Exc den Gouverneur, op DONDERDAG 4 Februarij, zullen geen plaats hebben.

De Adjudant van den Gouverneur,
P. M. NETSCHER.

De Ondergeteekende brengt bij deze ter kennis van de Ingezetenen dezer Kolonie, dat bij hem is gedeponeerd een muntstuk, voorstellende *een Mexicaan e e Dol r van het Jaar* 1848, hetwelk un.lelijke kenmerken draagt van *valsch* te zijn, zoowel wat betreft de kleur, de zwaarte als de onregelmatigheid der woorden » Republica

Mexicana," welke boven den Adelaar een halven kring vormen.

Paramaribo, den 3 Februarij 1858.

De prov. Commissaris van Politie,

G. DUIJCKINCK.

De op den 29n Januarij jl. gedane Advertentie wegens het ter visie stellen van het Aanslag Register voor de Taxatie van Huurwaarde van de Huizen en Gebouwen alhier over de jaren 1858, 1859 en 1860, wordt voorloopig ingetrokken.

Paramaribo, den 1 Februarij 1858.

De Provisionele Koloniale Ontvanger en Betaalmeester,

J. ELLIS.

(2088) Aan het Departement der *Onbeheerde Boedels* is gedevolveerd de boedel van John Samuel Burne, (waarin is gevonden de boedel van Wilhelmina Elisabeth Sara van Zetten) den 31 December 1857.

En worden mitsdien alle Crediteuren en Debiteuren deszelven opgeroepen, om aan het Departement voornoemd, van hunne vorderingen aanteekening te doen, en hunne verschuldigden aantezuiveren op pœne als bij art. 14 en 16 van het Reglement voor opgemelde Administratie is bepaald.

Paramaribo, den 3 Februarij 1858.

De Curator,

CHs. LIONARONS.

Tweede Advertentie.

(2087) Tegen den gewonen interest en onder voldoende zekerheid bij het Wees-Departement te bekomen, eene som van

VIJF DUIZEND GULDEN,

aankomende diverse Minderjarigen.

Paramaribo, den 3 Februarij 1858.

De Weesmeester,

CHs. LIONARONS.

NIEUWSTIJDINGEN.

Engeland.

Uit een schrijven uit de Chinesche wateren, dd. 25 October, blijkt, dat de admiraal Seymour het aantal schepen dat de haven van Canton blokkeert, van 15 op 20 heeft gebragt, en voorts dat hij elf kanonneerbooten digt onder de kust laat kruisen, ten einde elke communicatie met de stad voor goed af te snijden. Deze beschikkingen zullen ongetwijfeld de ellende en wanorde in Canton verhoogen. Spionnen van het leger der Chinesche opstandelingen zijn er in geslaagd om, als rondventers vermomd, tot Canton door te dringen, waar zij drie dagen vertoefden en toen de vlugt namen. Dit feit heeft aanleiding gegeven tot het reeds vroeger vermelde gerucht, alsof de opstandelingen namelijk een aanval op Canton beramen.

— In de editie van den 28 Dec., behelst de *Globe* eene dépêche uit Suez dd. 22 Dec., van den gouvernements secretaris in Indië aan de Engelsche regering, waarin hij meldt, dat de generaal Ashburton op het punt stond om aan boord der Ava naar China te vertrekken, en dat onmiddellijk na zijne aankomst aldaar, de aanval op Canton zal plaats hebben.

— De geneeskundige courant van Lissabon beweert, dat de ingezetenen, die daar ter stede huizen bewonen, waar gas gebrand wordt van de epidemie zijn bevrijd gebleven.

— De berigten uit de fabriekdistricten blijven, wat den toestand der arbeidende klassen betreft, over het algemeen zeer treurig luiden. In vele plaatsen werken de fabrieken slechts vier dagen in de week, en te Manchester werken slechts 15,498 personen den vollen werktijd, terwijl daarentegen 9,185 personen in het geheel geen werk hebben, en 21,766 arbeiders slechts gedeeltelijk werk kunnen vinden. De nood onder den arbeidenden stand in Engeland is dan ook hoog geklommen. Te Sunderland was men bevreesd voor gewelddadigheden van de zijde der scheepstimmerlieden, wier werkloon van 30 [-] op 24 [-] verminderd was, zoodat men de hulp der militaire magt inriep.

Te Blackburn en Scheffield zijn de omstandigheden daarentegen verbeterd. Nottingham heeft over het geheel genomen weinig geleden.

— Door Nicaragua is de volgende oorlogsverklaring aan Costa-Rica openbaar gemaakt: » De hooge regering van de republiek Nicaragua aan hare onderdanen: Aangezien de inschikkelijkheid der regering niet in staat was, de regering van Costa Rica van hare plannen af te houden en de vijandelijke operatiën te verhinderen, welke met het doel om de geheele route over de landengte te bemagtigen, tegen de rivier San Juan del Sur en Virgin-Bay gerigt waren; met het oog op de dépêche van 5 Augustus, waarin de minister van buitenlandsche zaken der bovengenoemde republiek voor zijne regering den door Nicaragua gedanen afstand van het district van Guanacasta en den regter-oever der San Juan van de hand wijst; aangezien eindelijk de kapitein der stoomboot *San Carlos* de blokkade van het fort San Carlos aangekondigd en de onderwerping van de bezetting van dat fort gevorderd heeft, en wel op bevel van den kapitein-generaal der republiek Costa Rica, zoo wordt hierbij gedecreteerd: 1o. Nicaragua neemt den oorlog aan, dien de republiek Costa-Rica begonnen heeft en zal voor zijne regten in het strijdperk treden, welke door de maatregelen der genoemde republiek voorbedachtelijk zijn aangerand. 2o. De republiek Nicaragua zal al hare regten op de geheele transito-route tot naar San Juan del Sur, als ook in het district Guanacasta ongeschonden handhaven. 3o. Zij zal om de bepalingen van dit decreet ten uitvoer te leggen, overgaan tot het op de been brengen van eene voldoende strijdmagt, enz." Tot minister van oorlog in Nacaragua is Don Marcario Alvarez benoemd, terwijl de generaal Martinez het bevel zal voeren over het leger.

Nopens de ware reden van het vertrek van lord Stratford de Redcliffe uit Konstantinopel, verneemt men het volgende: Deze diplomaat is, in weerwil van eene dépêche zijner regering, krachtens welke hij op zijn post blijven moest, toch op reis gegaan. Hij ligt namelijk met lord Palmerston over eene financiële aangelegenheid overhoop en is ten gevolge daarvan in eene moeijelijke positie geraakt. In den oorlog namelijk werden in het militair bestuur, vooral in de inrigting der hospitalen, zulke verregaande gebreken ontdekt, dat de menschelijkheid gebood ten spoedigste tusschen beiden te komen en zoo spoedig mogelijk met vele kosten bijeen te brengen, wat in de overvolle hospitalen vereischt werd. Lord Stratford dacht dat zijne regering later alles goedkeuren zou wat hij nu op eigen gezag deed, doch in deze meening is hij bedrogen geworden. Men wilde hem eene buitengewone gratificatie toestaan, die evenwel volstrekt in geen verhouding staat tot de verbindtenissen, welke de lord toenmaals op zich genomen heeft. In het algemeen moeten die uitgaven zoo groot zijn, dat zij uit geen privaat vermogen goed gemaakt kunnen worden. Intusschen dringen de crediteuren op betaling aan en de lord is dien ten gevolge naar Londen vertrokken, om hunne zaak te verdedigen. Dit is de aanleiding tot het gerucht, dat lord Stratford de Redcliffe aan zijne crediteuren 50 pCt. heeft aangeboden.

Frankryk.

De *Constitutionnel* deelt een schrijven mede uit Hong Kong, waarin gemeld wordt, dat de Chinesche opstandelingen Canton bedreigen, dat waarschijnlijk spoedig in hunne handen zal vallen, indien zij hierin niet voorkomen mogten worden door de Engelschen.

— Men verwacht te Parijs binnen kort de aankomst van een Latijnschen geestelijken uit Jeruzalem, met het doel om Frankrijks tusschenkomst bij de Porte in te roepen, aan welke verlof zal verzocht worden tot het verbouwen van den grooten koepel boven het H. Graf, op kosten der gemeente. Napoleon III stelt zoowel in het Oosten als in China het hoogste belang in alles, wat tot bevordering van het Christendom strekt en welligt zal het later blijken, dat dit optreden van Frankrijk als beschermende mogendheid van ver verwijderde christelijke bevolkingen, ook in een staatkundig opzigt, goed berekend was.

—In een brief uit Rusland, voorkomende in den *Courier de Paris*, wordt gezegd dat de liberale partij in Rusland van harte de zegepraal wenscht der Engelsche wapenen in Britsch Indie maar dat de overgroote meerderheid in den lande daarentegen met welgevallen de nederlaag der Engelschen zou vernemen. Men gaat daarbij zelfs zoo ver, dat onlangs het portret van den beruchten Nena Sahib openlijk ten verkoop is aangeboden, onder bepaling dat de opbrengst van den verkoop zal strekken ten behoeve van de Russen die bij de verdediging van Sebastopol gekwetst werden. Dezelfde briefschrijver meldt, dat de aartbisschop van Razan door een monnik vermoord is.

Gedachten van den nieuw benoemden Nederlandschen minister van oorlog ten aanzien van het defensiewezen.

In de N. R. Ct. lezen wij daaromtrent het volgende:

In 1848 werd door de heeren C. T. van Meurs, majoor bij den staf der artillerie, en W. N. Rose, gewezen kapitein-ingenieur, uitgegeven eene *Proeve eener organisatie der landmagt, berustende op eene algemeene volkswapening.* Daar de heer van Meurs thans benoemd is tot minister van oorlog, achten wij het niet onbelangrijk mede te deelen, wat de hoofdgedachten van dien heer is ten aanzien van ons defensiewezen, wat betreft de organisatie der landmagt. Z. i. moeten we een krachtig en geordend leger hebben, voorzien van een behoorlijk en doelmatig materieel. Het materieel daarentegen en de vestingen zijn slechts stoffelijke en blijvende zaken, die dus als middel in geene

vergelijking bij het leger komen. Om te bereiken: 1o. het sterkst mogelijke leger in tijd van oorlog; en 2o. de minst kostbare en toch doeltreffende inrigting in tijd van vrede, wenschen de schrijvers het leger te doen bestaan alleen uit *linie troepen* en *schutterij*, met *geheele afschaffing der militie*. Als grondslag hunner beschouwingen en redeneringen hebben de schrijvers de bevolking van 1840 als basis aangenomen; daarop redenerende komen zij tot de slotsom dat men op eene bevolking van 2,663,705 (Limburg niet medegerekend) 370,000 man heeft, allen bekwaam en dienstpligtig. Deze zouden in drie bans verdeeld worden, als: 1e. ban van 20 tot 30 jaren, 150,000 man; 2e. ban van 30 tot 40 jaren, 120,000 man, en 3e. ban, van 40 tot 50 jaren, 100,000 man; onder de 150,000 man van den eersten ban is ook het staande leger, ruim 19,000 man sterk, begrepen. Men zou alzoo een nationaal leger verkrijgen, voldoende aan het vereischte: dat het leger uit een behoorlijk aantal manschappen moet bestaan. Volgens hun plan, zouden zooveel mogelijk, de personen, die zij rangschikken onder het denkende en bevelvoerende gedeelte, in tijd van vrede moeten worden behouden; en van het handelende en gehoorzamende gedeelte slechts zoo veel, als volstrekt noodzakelijk is. Ook verklaren zich de schrijvers tegen de vrijstelling van gehuwden.

Vervolgens gaan zij over tot het mededeelen van hun plan ter verdeeling van den ban (mannen van 20 tot 30 jaren, 150,000 man sterk), namelijk in oorlogstijd: 35 regementen infanterie, officieren niet medegerekend, 109,909 man, 672 paarden; 8 regementen kavallerie, 4921 man, 4168 paarden; 3 regementen veld- en vestingartillerie, 11025 m., 1538 p; 1 regement rijdende artillerie 1341 m., 1335 p.; 1 corps of divisie pontonniers 300 m.; 4 compagnien artillerie-transporttrein, 800 m, 1472 p.; 4 compagnien transporttrein, 500 m; 1486 p., 2 bataillons genie troepen, 1810 m.; 5 kompagnien bakkers, ambulance, soldaten, enz., 800 man; te zamen 131,697 manschappen en 10,671 paarden. Wanneer men nu van 150,000 manschappen, het getal 131,697 aftrekt, zoo blijven er 18,303 man over in de depots, gereed tot het vervangen van zieken enz.— Het staande leger zal daarentegen in vredestijd alleen bestaan uit: 4 regementen infanterie van 4 batt., elk van 5 kompagnien en 1 depot kompagnie, 10,196 man; 3 regimenten kavallerie, elk van 6 escadrons en 1 depot escadron, 2892 man, 2412 paarden. 3 regementen artillerie, gevende 12 veldcompagnien en 33 vestingcompagnien, 4605 man, 390 paarden; 1 regement rijdende artillerie van 5 kompagnien, 605 man, 362 paarden; 1 divisie pontonniers, 135 m., 1 bataillon mineurs en sappeurs, 607 man; te zamen 19,040 manschappen en 3164 paarden. Dit staande leger zou in vredestijd kosten: wapen der infanterie, staf en korpsen *f* 2,305,055,40 idem der kavallerie 1,423,458,02 1/2; idem der artillerie *f* 1,815,330,20; idem der genie *f* 334,018,97 1/2 te zamen *f* 5,877,962,40. (Volgens de begrooting van het departement van oorlog, dienst 1858, worden de kosten geraamd: voor de infanterie op *f* 4,129,440,44; kavalerie *f* 1,634,071,00 1/2, artillerie 1,478,898,94 1/2, genie *f* 276,717,05; te zamen 7,589,127,44).

De schutterij zou bestaan uit den 2n. ban, 120,000 man sterk, en 3n. ban. 100,000 man sterk, ter vervanging der thans bestaande dienstdoende en rustende schutterijen. De 2e. ban komt in vredestijd slechts twee malen in het jaar op; in oorlogstijd vervangt de 2de ban den 1sten ban, bestaande uit 150,000 man; de 3de ban komt in vredestijd in het geheel niet op. In tijd van oorlog zal de schutterij leveren 99,704 man infanterie; 2,029 man kavallerie, 8,121 man artillerie, pontonniers en artillerie-trein, 1203 man genietroepen, en 1600 man transporttrein, bakkers, ambulance enz., te zamen 112,657 man. Als voordeelen van de door hen voorgestelde organisatie boven de thans bestaande, geven de schrijvers o. a. op: 1o afschaffing der militie; 2o. afschaffing van het beginsel van remplacering; 3o. gelijkstelling voor de wet van alle standen; 4o. een leger, uit krachtvolle mannen zamengesteld, zijnde allen van 20 tot 30 jaren; 5o. het oefenen en bekwaam maken der schutters ten platten lande; en 6o. eene jaarlijksche bezuiniging voor de schatkist, op het staande leger alleen van f 1,492,0?7,50. Zoo men de kosten der schutterijen in beide begrootingen er bijvoegt, dan nog bedraagt de jaarlijksche bezuiniging voor het departement van oorlog f 1,060,426. (Deze berekeningen zijn gegrond op de begrooting van 1848)

De dieper liggende oorzaken van de tegenwoordige finantieele crisis.

Onder dit opschrift bevat de Eng. *Economist* het volgende allezins lezenswaardig artikel:

Bij een naauwkeurig onderzoek van de thans alom heerschende crisis, neemt men eene in het oog vallende bijzonderheid waar, welke zich in geen der geldcrisissen voordeed, die zich in de laatste twintig jaren geopenbaard hebben.

In 1857 heeft het wantrouwen in de Vereenigde Staten geleid tot eene algemeene schorsing van betalingen in specie; in Engeland heeft het geleid tot de opvoering van het disconto tot de buitengewone hoogte van 10 pCt. en tot eene schorsing voor de tweede maal van het charter der bank; in Frankrijk, Duitschland en Hamburg waren de gevolgen bijna even gewigtig. Dit alles nu heeft men zien gebeuren, zonder dat het zijn oorsprong vond in de een of andere nationale of staatkundige ramp, welke de grondoorzaak was van de handelscrisis in vorige tijdperken. In 1857, bij voorbeeld, heeft men den oogst niet zien mislukken, zoo als het geval was in 1838 en 1840; geen onbezonnen speculatien zien doen in spoorweg-aandeelen, zoo als in 1845, men heeft geen onrustbarend verschijnsel van hongersnood waargenomen, zoo als in 1846 en 1847, en eindelijk niet geleden onder den invloed van een Europeschen oorlog zoo als in 1853 en 1855. Integendeel de oogst was in dit jaar zoowel in Amerika als geheel Europa overvloedig. Vrees omtrent eene verstoring van de eensgezinde staatkunde der Westersche mogendheden kan niet gezegd worden bestaan te hebben. De oprigting van maatschappijen met aandeelen heeft niet tot speculatien geleid welk noodlottige gevolgen hadden en een voortdurend lage rente standaard, die zoo dikwijls tot andere verzoekingen van finantieelen aard verleidt; ja die daaraan niet zelden onafscheidelijk verbonden zijn heeft geenzins plaats gehad.

Indien dus de crisis op het einde van 1857 niet toegeschreven kan worden aan een misgewas, noch aan een groot tekort in den gewonen voorraad van belangrijke handelsartikelen, noch aan oorlog, noch aan kwaadaardige epidemien, noch aan eene omwenteling, noch aan het tot stand brengen van gewaagde finantiele ondernemingen, noch aan een reactie als uitvloeisel van het misbruik, waartoe een lage rente standaard heeft verleid— dan moet zeker de oorzaak dieper gezocht worden van eene crisis welke in de handelswereld tot de geduchtste behoort die men zich herinnert.

In de eerste ploats is het klaar dat in den bestaanden staat van zaken de crisis alleen langzamerhand kan afnemen door eene beperking dier operatien welke markten en prijzen drukken. Wij worden allen zelven te zeer getroffen door de handelsrampen, dan dat wij gevaar zouden loopen haren omvang gering te schatten. Alle handelsverbindtenissen bepalen zich thans tot een min of meer engen kring; de uitkeeringen aan loon, enz. worden tot het hoogst noodige beperkt; voorschotten worden opgevraagd, crediten geweigerd— en geen handelaar strekt zijne operatien tegenwoordig verder uit dan tot die welke, zoo als het spreekwoord zegt, van hand tot mond gaan; dat wil zeggen dat hij de toekomst niet in zijne berekeningen opneemt, maar verkoopt tegen gereede betaling, en juist zooveel koopt als hij voor de oogenblikkelijke consumptie noodig heeft.

Doch indien dit de wijze is, waarop de handel tegenwoordig gevoerd wordt, dan is het niet moeijelijk te beseffen, dat een middel van verbetering, hetwelk gelegen is in de juiste verhouding om de prijzen te herstellen, verdere productie te beperken en verbindtenissen voor later tegen te gaan, tevens ten bewijze strekt, dat de kwaal haar oorsprong te danken heeft aan een staat van zaken, waarin de speculatiezucht en de uitgaven buitensporig geworden zijn, ten gevolge van wezenlijke of ingebeelde vermeerdering van inkomsten en hulpbronnen van het handeldrijvend en ook van het overig gedeelte der bevolking. De Amerikanen, bij voorbeeld, hebben zich aan een' zeer grooten invoerhandel overgegeven, Engeland en andere landen heeft hun dit op crediet verschaft, alleen omdat beide partijen geloofden, dat Amerika een publiek had, rijk genoeg om de goederen tot hooge prijzen te koopen en in zilver of goud te betalen. De schok is door Amerika ontstaan en van Amerika is hij weer overgegaan op het westelijk deel van Europa, alleen omdat het in zijne verwachtingen bedrogen is geworden. De in Amerika ingevoerde goederen vonden geen koopers tot de hooge prijzen die daarvoor gevraagd werden; een' geruimen tijd lang zullen zij er ook nog geen koopers vinden, en wanneer zij verkocht worden, zoo is het waarschijnlijk tot veel lagere prijzen dan de factuurswaarde.

Daar dus, gelijk wij nu gezien hebben, de crisis niet toegeschreven kan worden aan de eene of andere dier nationale of staatkundige rampen, zoo als duurte, kwaadaardige ziekten, oorlog of omwenteling, die tot dusverre gewoonlijk verstoring in de algemeene finantieele huishouding te weeg brengen, kan zij alleen geweten worden aan het vaste vertrouwen op de snelle uitbreiding van inkomsten en hulpbronnen, niet alleen van een enkel land, maar van alle handeldrijvende natien van Europa en Amerika, en als een onmiddelijk gevolg van dat vertrouwen, aan de zucht om op nieuwe markten op eene spoedige consumtie, en derhalve op hooge en nog verder stijgende prijzen te speculeren.

Wanneer men nu verder tot de eenige algemeene oorzaak opklimt, dan ontwaart men dat die ligt in de toevloeijing in de laatste vijf of zes jaren van aanmerkelijke hoeveelheden nieuw goud.

Twee schrijvers, de heeren Tooke en Newmarch, door een allernaauwkeurigst onderzoek van den loop der prijzen sedert 1850 geleid,

hebben de in 1857 verschenen nieuwe deelen van het werk: *Geschiedenis der Prijzen*, met groote juistheid aangetoond, dat de gevolgen van het met 30 p. t. vermeerderde bedrag aan goud, dat in de verschillende vormen in Europa en Amerika aanwezig was, zich oneindig meer deden gevoelen in eene uitbreiding van alle handelszaken en omzettingen, dan in eene algemeene verhooging van de prijzen der koopwaren, welke anders het gewone resultaat is van de vermeerdering van den voorraad edel metaal Die schrijvers zijn na hun onderzoek tot de volgende conclusie gekomen:

» Dat in alle gevallen, waarin gedurende de zes jaren van 1851 — 1856 belangrijke fluctuatien of groote rijzing of daling in de prijzen plaats hadden, die veranderingen, althans in de eerste plaats, alleen toegeschreven moesten worden aan de commercieele redenen, gelegen in voorraad en vraag. Voor de prijsverhooging die bij voorbeeld eene groote hoeveelheid ruwe stoffen in 1857, vergeleken bij 1851 ondergaan hadden, ligt de verklaring voor de hand in al die gevallen, waarin een verminderde voorraad gepaard ging met eene niet verminderende vraag, of een stationnaire voorraad met eene grootere vraag. Wat echter eenige der meest belangrijke artikelen betreft, zooals bij voorbeeld ruwe katoen, schapenwol, olien en metalen, de onmiddelijke oorzaken van hunne hooge prijzen liggen veel meer in de vermeerderde vraag welke ontstaan is, dan in een gebrek aan genoegzamen voorraad."

Nu kan men hier de tegenwerping maken, en zij is ook gemaakt, dat eene vermeerderde vraag alleen ontstaat door eene toename van het aantal koopers, die met gereed geld kunnen betalen, en dat derhalve het zeggen dat eene groote hoeveelheid artikelen goed gevraagd en in prijs gestegen waren, niets meer of minder beteekent, dan dat de hoeveelheid van specie vermeerderd was, zonder dat de productie dier artikelen eene vermeerdering heeft ondergaan.

Doch indien in al die gevallen van oogenschijnlijk groote vraag en van stijgende prijzen, de oorzaak eenvoudig in de vermeerdering van specie bestaan had, dan zou er geen schok en geen reactie hebben kunnen ontstaan. De markten zouden zich hebben kunnen handhaven door eene eenvoudige ruiling van de eene koopwaar tegen de andere.

De ondervinding van de laatste drie maanden heeft ons geleerd, dat de vermeerderde vraag en de stijgende prijzen van een groot aantal artikelen veel meer een gevolg waren van operatien van *Crediet en Kapitaal*, dan van eene bloote vermeerdering van den voorraad edel metaal; en dat er derhalve — hoe paradox het ook klinken moge — ten slotte geen wezenlijke tegenstrijdigheid bestaat, wanneer men de hooge prijzen in het eerste gedeelte van 1857, vergeleken bij die van 1851, meer toeschrijft aan de vermeerderde vraag dan aan het nieuw toegevloeide goud.

Wij gelooven, dat het thans aan geen twijfel meer onderhevig is, dat de voortdurende aanvoeren van het nieuwe goud in de zoo strenge beproevingen van het einde van 1853, van 1854, van den herfst van 1855, in de plotselinge veranderingen van 1856 en in het eerste gedeelte van 1857 op Engeland, Frankrijk en in het overige deel van Europa eene uitwerking hadden, evenzeer boven alle verwachting gunstig, als zij tot dus verre zonder voorbeeld was. Gedurende al die jaren werden buitengewone commercieele rampen vermeden op eene wijze, welke nauwelijks geloofwaardig is; en wat meer zegt, de handelsmarkten handhaafden zich en de productie vermeerderde onder omstandigheden, die oogenschijnlijk van den meest tegenstrijdigen aard waren.

Doch te midden van de zoo hoog georganiseerde stelsels van crediet en van de bijna onbeperkte magt der productie in de westelijke staten, is hetgeen men door langdurige voorzetting bijna als eene behoefte heeft leeren beschouwen, een allervermogendste prikkel geworden, en wanneer wij dan voor den oogenblik alle bijoorzaken ter zijde stellen en in den meest algemeenen zin spreken, moet men erkennen, dat de dieper liggende oorzaken van de tegenwoordige crisis gezocht moeten worden in het in duigen vallen van het, door verkeerde verwachtingen en speculatien hoog opgetrokken, wankelende gebouw, op het op zich zelf soliede fondament van eene jaarlijksche toevloeijing eens schats van twintig millioenen pond sterling.

Voor de arondissements regtbank te Middelburg is sedert eenigen tijd een regtsgeding aanhangig, dat ongetwijfeld veler belangstelling wekt.

Door den heer W. Onder de Wijngaart Canzius, te Georgetown, agendaris van directeur en commissarissen eener negotiatie, ten behoeve van diverse planters in Rio Essequebo en Demerarij, opgerigt te Middelburg in 1766, is namelijk op den 11 Maart 1848 een wissel afgegeven, betaalbaar eene maand na dato, groot 10,182 dollars 50 cents, op directeur en commissarissen dier nagotiatie. De wissel is door de koloniale bank van Engeland in disconto genomen en onbetaald teruggekomen.

Vervolgens is, krachtens vonnis van het hooger hof van burgerlijke justitie in Britsch Guyanna, zooveel doenlijk verhaald op de plantagien en eigendommen der negotiatie, terwijl de genoemde koloniale bank beweert, dat haar ten slotte nog competeert 9214 dollars 25 cents. Voor de voldoening daarvan heeft zij thans in regten geroepen jhr. W. R. Boddaert te Middelburg, handelende onder de firma Boddaert & Comp., als zich qualificerende directeur van opgemelde negotiatie en die in der tijd de betaling weigerde, ofschoon de bank aanvoert, dat zij te goeder trouw gezegd papier heeft gedisconteerd, omdat bereids vroeger achtervolgens voor een bedrag van ƒ 68,500 aan soortgelijke wissels geregeld was gehonoreerd en bij dagvaarding beweert, dat de gedaagde van den trekker in de jaren 1838 tot 1840 ruim ƒ 1,400,000 ten behoeve dier negotiatie had ontvangen.

Door den advokaat van den gedaagde, mr. Ph. van den Broecke, is in dit geding allereerst opgeworpen eene exceptie van nonqualificatie In de zitting der regtbank van 9 dezer is door genoemden raadsman die exceptie toegelicht, op grond van art. 160 no. 3, wetboek van burgerlijke regtsvordering, en aangezien de gedaagde, jhr. W. R. Boddaert, in eene vergadering van geïnteresseerden der meergemelde negotiatie, te Middelburg den 12 December 1848, heeft verklaard afstand te doen van zijne betrekking van directeur, welke hoedanigheid hij dus beweert sedert niet meer te bezitten.

Namens de eischeresse, de koloniale bank, is die exceptie bestreden door den heer mr. P. J. G. van Diggelen, mede advokaat te Middelburg, die, onaangezien den afstand van het directeurschap door den gedaagde (waarvan het regtsgeldige of tijdige alsnog in het midden is gelaten), diens aansprakelijkheid betoogde, als voerende de firma Boddaert en Compagnie, aan welke handels-firma pleiter het directeurschap verbonden achtte, zoo als dan ook de gedaagde, jhr. W. R. Boddaert, reeds dadelijk na den dood zijns vaders, zonder speciale magtiging van geïntresseerden (welke eerst later gevolgd is) optrad in die betrekking.

De conclusie, in deze door het openbaar ministerie te nemen, werd bepaald op 30 Dec.

Publieke Veilingen.

Bij het Departement der Onbeheerde Boedels.

Dingsdag, den 2 Februarij 1858.

Het Huis en Erf met de Achtergebouwen aan de Korte of Noorder Kerkstraat, aankomende voor de helft den boedel D. R. Saffin en voor de wederhelft M. H. A. Saffin.— ƒ 1,100.— D. J. C. O'Ferrall.

Scheepvaart.

AANGEKOMEN.

Den 2n. dezer, de Fr. Oorlogschoener *la Vigilante*, van Cajenne.

UITGEKLAARD.

Den 3n. dezer, het schip *Equator*, kapt. Niewenhuijs, naar Demerarij, in ballast.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Eliza, kapt. Visser, adres bij J. M. Polak. Sluit HEDEN.

Jacoba Christina, kapt. R. H. Lutje, adres bij M. M. Curiel. Sluit HEDEN.

Johanna Christina, kapt. J. H. ter Wiessen, adres bij J. H. Zaal.

Wilhelmina, kapt. Klint, adres bij C. J. Leijsner.

Diana, kapt. Hofker, adres bij H. C. Levij.

Texel, kapt. Hubert, adres bij Gisius & Co.

Louisa Christina, kapt. Ten Harmsen, adres bij J. H. Zaal.

Noord Holland, kapt. F. C. Overeem, adres bij F. P. Bouguenon.

Stad Haarlem, kapt. J. Brandts, adres bij F. P. Bouguenon.

Josina Theodora, kapt. Tjakkes, adres bij J. H. Zaal.

ADVERTENTIEN.

J. C. GOMPERTS,

Vendumeester,

zal MORGEN om 9 uren verkoopen:

PROVISIEN, *Stukgoederen*, zwarte en gekleurde MANTILLES, Sigaren, Seltzerwater, alsmede een extra **Orgel** en voor rekening Z. M. Marine 2211 Ned. koppen **Graauw Erwten** en 218 Ned. koppen **bruine Boonen**. (2082)

Gedrukt bij **J. C. Muller Az.**

Het Abonnement is per jaar . . . ƒ 20—
voor zes maanden . » 11—
» drie » . . » 6—
Voor elk afzonderlijk nommer der Courant . . . . »—25
De prijs der Advertentien is per regel » —25